

Eitt gott og trygt samfelag er treyt- að av góðum sosialum umstøðum

Tað skulu dagar og tað skulu ár leggjast aftur um áðrenn menn reiðuliga tóku undir og ásannaðu, at eitt gott og trygt samfelag var treytað av góðum sosialum umstøðum og at hetta eigur at verða rættur allra - og ikki privilegium, serrættur hjá teimum fáu, segði Jákup Lindenskov, landsstýrismaður, m.a., undir viðgerðini av lögmanstrøðuni

Allar broytingar eru tengdar at farnum hendingum, leiða aftur í fortíðina og eru úrslit av royndum, hugsanum manna. Henda trongd, sum altíð hev-

hetta eigur at verða rættur allra — og ikki privilegium, serrættur hjá teimum fáu. Sosialu lóggávur okkara hava í stóran mun broytt tilveruna í mongum heimi, kveikt ljós og lukku mangastaðni, har frammanundan var niða og vónloysi, birti vónir um tryggari framtíð og lætt mangt sinnið, sum frammanundan var dakt og illa hómaði ljós fyrri stavni.

Tað er aðaltankin í javnaðarpolitikkinum og grundarlagið undir samfelagshugtakinum, stóðugt at tryggja hesi rættvísiskrøv.

Tað er ein neyðug uppgáva stóðugt at virka fyrri góðum sosialum viðurskiftum gjøgnum lóggávuna — eins væl og ásannað er, at stóðug broyting má vera í øllum samfelagsins viðurskiftum, eins væl er hetta neyðugt sosialu viðurskiftum okkara viðvíkjandi.

Figgjarligt frælsi fyrri einstaklingin er vordíð gjørt ogn teirra flestu við teimum sosialu lógnum — henda hvønn mansogn er eitt stórt framtig fram á leiðini at skapa demokratiska samfelagið til eitt gott fólkahæim.

Ellisheimið í Havn

ur lígið í menniskjanum og sum hevur givið til úrslists, at vit í dag liva í einum so framkomnum samfelag, sum okkara er. Og tó eru vit ikki nøgd við okkara lut. Vit kundu hugsa okkum mangt øðrvísi —

Henda tráan menniskjans eftir onkrum sum er betur, er við til at mynda, skapa og umskapa samfelag, elvir til broyting — til politikk.

Tann lutur sum javnaðarflokkurin eigur í royndunum at skapa tey best hugsandi samfelagsviðurskifti hevur eisini í hesum skjótt lidna valskeiði borið sína frukt. Tað er ikki eftir einum degi at fremja øll mál. Tað skulu dagar og tað skulu ár leggjast afturum áðrenn menn reiðuliga tóku undir og ásannaðu, at eitt gott og trygt samfelag varð treytað av góðum sosialum umstøðum fyrri allar partar og at

Vit hava enn nógvar spurningar at loysa. Men teir loystu bert jättanina um, at teir, sum enn liggja á lánj og verða eisini tiknir upp — í hesum skeiði er væl fingið av skafti í so máta.

Barnagarðar og vøggustovur

Lógin um barnaforsoyrg er munandi víðkað. Møguleikin at víðka hesurnar fyrri fleiri barnastovum, vøggustovum, barnagarðum, privatar dagpleygur er nú víðkaður — studingur at halda børn á vøggustovu, barnagarði, er tókur — har mamman má vera í arbeiði er hetta ein neyðugur stuðul og hjálpi í mongum fori.

Avlami- og fólkapensjón

Avlami- og fólkapensjónir eru víðkaðar.

1. apríl var grundpensið fyrri hjún kr. 10.536. Árliga, tá bæði hava pensjónina uppiborna, fyrri onnur er pensjónin árliga kr. 6.996. Árspensið var í 1968 48,4 pst. av brutto-lønini hjá arbeiðsmanni. Peningahæddirnar, sum nú eru leysar av skatti, eru hækkaðar frá kr. 3.500 til kr. 6.400 fyrri hjún og frá kr. 2.400 til kr. 3.200 fyrri stök — somu satsir sum galdandi eru í Danmark.

Frádráttur fyrri inntøkur um framt frádráttarfríu upphæddirnar verður settur til 60 pst. ella sami persentsatsur sum galdandi fyrri pensjónarskoytini.

Reglurnar fyrri gjalding til ellisheim og pleyguheim verða broyttar soleiðis at pensjónin nú prinsiðið ikki fellur burtur, men verður sum partvist gjald av upphaldinum.

Tann peningahædd sum verður at leggja broytur til bygging av ellis- og ansingarheimum verður hækkað til 4 pst. av útgoldnari fólka- og avlamispensið. Hetta er gjørt fyrri at tryggja figganini til bygging av ellis- og ansingarheimum uppfatur betur. Sum kunnugt er slikt heim í lotuni í gerð í Vágum.

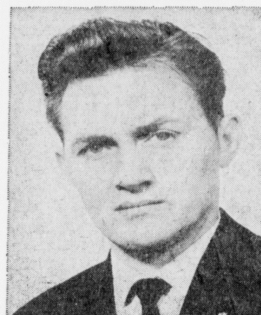
Tað er stórt press á sjúkrahúsin, pleygudeildirnar. Hetta er ein av teimum stóru spurningunum, sum vit í komandi árum megu taka okkum av. At fyrireika hetta og fyrri at kenna torvin er sett ein nevnd, sum tó ikki enn hevur latið álit frá ser til landsstýrið. Lóggávan um almenna forsoyrg er víðkað soleiðis at undirhaldshjálpin er hækkað við 15 pst., lógin umfatar nú eisini hjálpi til upphalda av brekaðum bornum sum eru heima.

Tað er stórt ynski hjá fólki at fáa betri greiðu á sosialum spurningum og rettindum — lógin gevur nú møguleikan til tess og at sosialráðgevari verður settur á umsitingardeildina.

Støddin á vanligari forsoyrgshjálpi er nú hækkað til tað sama sum fólkapensið, hetta tal var frammanundan 85 pst. av fólkapensiðsgrundarlagnum.

Foreldur sum hava brekað børn heima og hava stórar eykaútreiðslur av hesum, eiga nú rættind at fáa stuðul, tað er t. d. neyðugt ofta at hava lønta hjálpi aftrat ser í húsinum.

Einkjuhjálpin er hækkað við 15 pst. Henda hjálpi hevur higartil verið latin einkjum og einligum kvinnum við børnum, men eftir broytingini kann hjálpi eisini veitast enkjummønnum, sum sita eftir við barnaflokk. Veitingin verður eisini latin eftir separasið og skil-

J. Lindenskov, landsstýrismaður

missu. Stuðul verður eisini latin sum fyrbilsstyrkur uppi 13 vikur, í serligum fori ½ ár eftir deyðsfall.

Útbúgving og umskúling

Møguleikarnir fyrri stuðul til útbúgving og stuðul til umskúling tá arbeiðsinntøkan fellur er gjørlig. Ofta eru vídur-skifti soleiðis at einligur forsoyrgjari ikki kann fáa arbeiði í heimbygd síni, og tá tað í vissum forum er torført at flyta burtur, er møguleiki nú at lata hjálpi til at koma til arbeiðis aðrastaðni.

Einkjupensið er nú hækkað til somu hædd sum fólkapensið hjá persónum omanfyrri 67.

Húsmodraavloysir og heima-hjálpi kann nú fáast eftir nýggju broytingunum í forsoyrgarlógin. Her er hugsað um í vissum forum kann vera hent hjá møðrum í stuttum millumbilum at fáa hjálpi, eitt slag av neyðhjálpi — og hjá gomlum og avlammum, til matgerð, reingerð, pleygu o. t.

Hetta eru rættindi, sum nýggja lógin gevur, men eisini vítað er, at hetta alt skal setast í verk — og at hetta kann koma at taka eina tíð, áðrenn alt er komið í eina legu.

Tær broytingar sum vórðu gjøgnumfardar í vár eru framar hvat gjöldum og veitingum viðvíkur. Hin parturin at leggja til rættis og organiserera tær nýggju broytingarnar eru í umbúnað. Og verður vónandi heilt skjótt móguleiki at seta lógarheimildina í gildi í praksis.

42 miljónir til sosial endamáli

Tær samlaðu útreiðslurnar til sosialu endamálini eru eftir galdandi figgarlóg góðar 42 milj. krónur. Av hesum er fólkapensið hitt størsta talið, nevnlaga 24.400.000 og avlami- og fólkapensið 12.900.000.

Hetta eru stór tøl, men hetta eru figgarútreiðslur sum eru slíkar fundamentalir grundstuðlar, ið hava skapt figgarligt frælsi fyrri so mong menniskju.

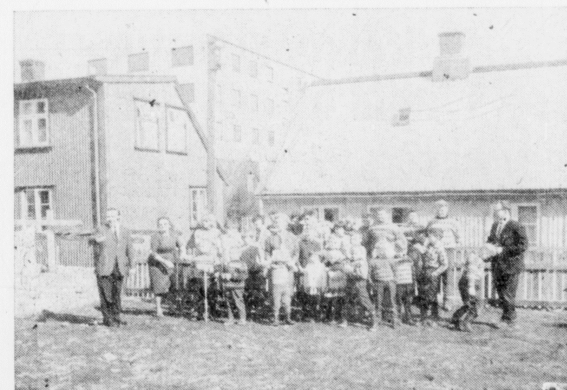
Tað kann óivað vera grund til at finna at einum og øðrum hjá sitandi landsstýri, men sum nevnt eru framd hópin av broytingum, ið hava givið rúm arj virkisrúm hjá mongum — og til víðgerðar eru fleiri mál, sum vera búgvini til at loysa í næstum.

Hugs her um mál sum vanlukkutrygging, sum ætlingin er at víðka til at umfata allar borgarar landsins, so øll eru tryggjað um vanlukkufríburður hendir.

Um eykapensiðarspurningin, arbeiðsloysis- og sjúkradagpeningaspurningin. Um leknaviðurskiftini, sum stóðugt iðkjá eru so góð tí tað kki er gjørligt at fáa lekna í øllum størvum.

Sjúkrakassaskipanin

Eitt annað stórmál sum samtykt er í hesum valskeiði er broytingin av sjúkrakassaskipanini. Her er komið gongd á við samanlegging av sjúkrakassum í stórrí eindir. Higar til eru kassar í Sudurstreyim

Spesialskúlin hevur havt trongligt til húsa. Á myndini siggja vit nakrar av nemningunum í skúlagarðinum á gamla skúlanum sum skjótt skal takast niður.